

Mäntyhuppukuoriainen

Tuntomerkit: Mäntyhuppukuoriainen (*Stephanopachys substriatus*) on karheapintainen, 4–6 mm mittainen, muodoltaan liereä kovakuoriainen. Väritys on tummanruskea tai musta. Sen etuselässä ja peitinsiivissä on nystermiä, kuoppia ja ruskeaa karvoitusta, joiden ansiosta mäntyhuppukuoriainen näyttää himmeältä ja karhealta.

Elinkierto: Aikuiset huppukuoriaiset ovat liikkeellä suuren osan kesää. Toukat elävät kaarnan sisällä 1–2 vuotta ja koteloituvat soikeaan kotelokehtoon keväällä.

Ravinto: Palaneiden havupuiden kaarna.

Puulaji: Kuusi ja mänty.

Lahopuutyyppi: Palon vaurioittamat pystyssä olevat kuuset ja männyt. Laji ei iskeydy eläviin terveisiin puihin eikä aiheuta puutavaralle vahinkoja.

Elinympäristöt: Metsäpaloalueet.

Levinneisyys: Esiintyy harvinaisena havumetsävyöhykkeellä ja sen eteläpuolella vuoristoalueiden havumetsissä. Suomessa maan keski- ja pohjoisosissa.

Uhanalaisuus: Silmälläpidettävä.

Asema lainsäädännössä: Rauhoitettu, sisältyy EU:n luontodirektiivin II liitteen lajeihin.

Elinympäristöjen hoidon suositukset metsätalouden maalla

- Metsäpalon yhteydessä järeiden tai järeähköjen (rinnankorkeusläpimitta yli 15 cm) palon vioittamien kuusien tai mäntyjen säästäminen paloalalle.

Vahingoittuneita tyviläpimitaltaan yli 10 cm vahvuisia kuusia saa jättää enintään 10 kuutiometriä ja mäntyjä 20 kuutiometriä hehtaaria kohden metsätuhojen torjunnasta annetun lain velvoitteiden mukaan.

- Säästöpuiden jättäminen kulotettaville kohteille.
- Luonnonhoidolliset hakkuualueiden ja säästöpuuryhmien kulotukset. Kulotettavalla alalla on suositeltavaa olla järeitä tai järeähköjä kuusia tai mäntyjä.

Metsäkeskus

METSÄHALLITUS

Mäntyhuppukuoriainen tarvitsee palanutta havupuuta, jota syntyy luonnon metsäpaloissa ja kulotuksissa. Kuva: Mervi Laaksonen, Metsähallitus.

Lisätietoja:

Mannerkoski, I., 2001. *Stephanopachys substriatus* (Paykull) – mäntyhuppukuoriainen, grov tallkapuschongbagge — Julkaisussa: Ilmonen, J., Rytteri, T., & Alanen, A. Luontodirektiivin kasvit ja selkärangattomat eläimet. Suomen Natura 2000-ehdotuksen luonnontieteellinen arviointi. Suomen ympäristö 510, Suomen ympäristökeskus, Helsinki, s. 144–146.

Hanke on saanut rahoitusta Euroopan unionin LIFE-ohjelmasta. Aineiston sisältö heijastelee sen tekijöiden näkemyksiä, eikä Euroopan komissio tai CINEA ole vastuussa aineiston sisältämien tietojen käytöstä.